

Indstilling af "Meningitissagen – når læger ikke tager ved lære"

Inden for et år døde tre teenagedrenge af smitsom meningitis i hovedstadsområdet. DR undersøger dødsfaldene og afslører fejl og svigt i sundhedsvæsenet, både op til og i forløbet efter dødsfaldene. Journalisterne afdækker konsekvenserne af fejlene, og hvordan læger, Akuttelefonen og hospitalsledelser efterfølgende vægrer sig ved at erkende fejlene.

Når man mister et barn eller en anden pårørende efter behandling i sundhedsvæsenet, burde man ellers kunne forvente, at sundhedsvæsenet ærligt undersøger sig selv for fejl i behandlingen. Og er der begået fejl, burde man også som pårørende kunne forvente, at sundhedsvæsenet erkender det åbent og tager ved lære, så der er mindre risiko for, at fejlene sker igen.

Den forventning havde forældrene til 16-årige Mathias Baadsgaard-Lund, 17-årige Hans Petersen og 18-årige Christopher Licht Jensen, der døde af meningitis efter fejl i sundhedsvæsenet. Men sådan gik det ikke.

Med stædig insisteren har DR Nyheder og P4 København afdækket forløbene efter de tre teenagedrenge død og derigennem afsløret svigt i behandlingen og en syg kultur i den del af sundhedsvæsenet, de rettede søgelyset mod. En kultur, hvor læger og ledelserne omkring dem har været mere optaget af at dække over deres alvorlige fejl i behandlingen af de tre drenge end af at erkende fejlene og tage ved lære, så fejlene ikke sker igen.

Journalisterne bag har formidlet journalistikken gribende med øje for de væsentlige detaljer og med fast fokus på det principielle.

For dette indstilles journalisterne Line Gertsen, Laura Marie Sørensen, Maiken Steen Frederiksen, Astrid Fischer, Mathias Friis, Niels Jacob Schøtt og fotograf Thomas Overgaard fra DR Nyheder og journalisterne Jonas Deiborg og Christian Stemann fra P4 København til Cavlingprisen 2017.

Samarbejdet mellem P4 København og DR Nyheder udsprang af, at P4 København gennem et tip kom i kontakt med en af de afdøde drenge forældre, mens DR Nyheders undersøgende redaktion sideløbende blev kontaktet af forældrene til en af de andre unge drenge og derfra fik kontakt til de øvrige forældre. Herefter blev redaktionerne opmærksomme på, at de sad med samme historie og etablerede et samarbejde.

Journalisterne har dækket sagen i TV-dokumentaren "Vores drenges sidste døgn" og i en række indslag i 21 Søndag, TV Avisen, Radioavisen, P4 København, samt artikler på dr.dk og i videoer skræddersyet til DR Nyheders Facebookside.

Helt centralt i dækningen står forældrene til de afdøde teenagedrenge og deres jagt på sandheden om, hvad der skete, og deres ønske om at være med til at forhindre, at de samme fejl sker igen. Journalisterne fortæller de uafrystelige menneskelige historier med en balance og respekt for forældrenes ubærlige tab, der får det afgørende principielle lag til at træde klart frem og løfter historien fra en række enkeltsager til en historie om vores allesammens sundhedsvæsen.

Historierne afslører en række fejl, der sker hos Region Hovedstadens Akuttelefonen 1813, i ambulancen og på to af landets største hospitaler. Og de afslører også, at fejlene i de tre teenagedrenge tilfælde ikke blev analyseret til bunds af de ansvarlige myndigheder.

Stor grundighed kendetegner journalisternes arbejde. De har blandt andet fremskaffet og gennemgået en lang række tidligere klage- og erstatningssager om meningitis og kan derfor dokumentere, at der også

tidligere er sket mange fejl på det område, og at fejlene i de tre drenages tilfælde er sket, selvom myndigheder i årevis har forsøgt at advare lægerne om, at der er problemer med at opdage og behandle meningitis i tide.

På forbilledlig vis vender journalisterne tilbage til sagen flere gange og efterprøver tidligere påstande og løfter og får derved afsløret nye usandheder og løftebrud fra ansvarlige aktørers side, heriblandt regionsrådsformand i Region Hovedstaden, Sophie Hæstorp Andersen. Dermed får journalisterne afdækket svigt, ikke bare i de akutte situationer, men også i det sundhedsvæsen, der har pligt til at lære af sine fejl. Historien handler dermed også om den generelle sikkerhed for patienter i vores sundhedsvæsen.

Journalisterne fremskaffer og fremlægger sjældent set dokumentation, der er med til at belyse forløbene efter drengenes død, blandt andet en lydoptagelse fra lægernes dialogsamtale med et af forældreparrene og en sygeplejerskes notat, som lå gemt i et skab.

Mere end et halvt år efter den første dækning slår Patienterstatningen i tre klare afgørelser fast, at de tre drenge med overvejende sandsynlighed ville have overlevet, hvis lægerne havde handlet, som de skulle, hvilket understreger betydningen af hele den forudgående dækning.

Sagen har haft en række konsekvenser, der kan gavne patienters sikkerhed:

- Styrelsen for Patientsikkerhed har politianmeldt to læger
- Fire sundhedspersoner på hhv. Herlev Hospital og Akuttelefonen er sat under skærpet tilsyn af Styrelsen.
- Herlev Hospitals børneafdeling er sat under skærpet tilsyn.
- Sundhedsministeriet har igangsat en større sammenlignende analyse af landets akutberedskaber.
- Region Hovedstaden har lavet en større tværgående analyse af fejl i meningitissager, som er mundet ud i ti konkrete handleplaner
- Regionen er i gang med en analyse af læring af fejl, de såkaldte Utilsigtede Hændelser.
- Akuttelefonen 1813 har indskærpet over for medarbejderne, at der skal være særlig opmærksomhed på borgere der ringer igen inden for et døgn med forværrede symptomer
- Region Hovedstaden har igangsat en ekstern analyse af de centrale 'bagstopper' læger på Akuttelefonen 1813.
- Jordemødre er ikke længere ansat på Akuttelefonen 1813
- Der er lavet nye retningslinjer i regionerne for diagnosticering og behandling af meningitis
- Styrelsen for Patientsikkerhed har indskærpet over for lægerne, at de skal være opmærksomme på symptomer på meningitis og sætte behandling hurtigt i gang.
- Undervisere på lægeuddannelsen har styrket undervisningen i bakteriel meningitis
- Meningitis og læring af fejl er sat på dagsordenen blandt læger og politikere

Med venlig hilsen

Lars Steen Pedersen, redaktionschef, DR Nyheder

og

Casper Dall, redaktionschef, DR København